

MOPS
MIKOŁÓW

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MIKOŁOWIE
43-190 MIKOŁÓW ul. KOLEJOWA 2
Tel. 32 3242660 Fax. 32 3242694 32 3242686
e-mail mops@mops.mikolow.eu www.mops.mikolow.eu
NIP 635-157-37-53 REGON 00345536

13501.4.2021.1 P

Urząd Miasta Mikołów	
Zal. ... <i>głw</i>	Godz.
wpłynęło	07 -04- 2021 SER
poczta	osobiście

Mikołów, dnia 7 kwietnia 2021 roku

Pani Katarzyna Syryjczyk – Słomska
Przewodnicząca Rady Miejskiej Mikołowa

- Kom. 6
sesja
3.04.2021

W załączeniu przekazuje sprawozdanie z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mikołów na lata 2017 – 2020 za rok 2020.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mikołowie
mgr Aleksandra Stołarska

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY MIKOŁÓW
NA LATA 2017-2020
ZA ROK 2020

Spis treści

Wstęp.....	3
Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Mikołów na lata 2017 – 2020	5
Cel nr 1. - wzmocnienie i zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Mikołowa.....	5
Cel nr 2. - zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.....	9
Cel nr 3. - zwiększanie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.....	14
Cel nr 4. - podnoszenie kompetencji przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podnoszenia jakości i dostępności świadczonych usług.....	17
Podsumowanie.....	18

Wstęp

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę, gdyż rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Efektywnie przeciwdziałać temu zjawisku można poprzez podejmowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym, które polegają na kompleksowym, skoordynowanym i wielowymiarowym udzielaniu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą oraz poprzez realizację działań o charakterze profilaktycznym wobec rodzin zagrożonych przemocą i całych społeczności lokalnych. Podstawowym aktem prawnym kształtującym w Polsce system przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wyznaczająca w tym względzie zadania dla gmin.

Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (Gminny Program). Gminny Program powstał w celu: zapewnienia ochrony oraz udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie; podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmniejszenia negatywnych skutków przemocy; upowszechnienia informacji na temat możliwości pomocy zarówno osobom dotkniętym jak i stosującym przemoc, również w celu tworzenia i ciągłego usprawniania istniejącego już profesjonalnego systemu interwencji i pomocy osobom już dotkniętym problemem przemocy oraz tych zagrożonym przemocą w rodzinie. Program jest realizowany przez instytucje i podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Z obserwacji prowadzonej przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołowie wynika, że rodziny z problemem przemocy wymagają specjalistycznej i kompleksowej pomocy, którą mogą uzyskać w ramach szerokiego wachlarza świadczonej przez Ośrodek pomocy, jak i instytucji działających na terenie gminy zaangażowanych w pomoc dla osób z problemem przemocy w rodzinie. Skalę zjawiska przemocy na terenie gminy określają dane uzyskane od podmiotów uczestniczących w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Zespół Interdyscyplinarny), współpracujących w ramach realizacji Gminnego Programu.

Wyszczególnienie	Ilość rodzin doświadczających przemocy
Wsparcie w formie pracy socjalnej, poradnictwa indywidualnego, pomoc materialna	90

Analizując problem występowania przemocy domowej, zauważono, że najczęściej występującą formą przemocy była przemoc fizyczna oraz przemoc psychiczna. Wśród osób, które doświadczają przemocy przeważają kobiety, osoby uzależnione i współuzależnione, niewydolne wychowawczo, a także osoby starsze.

Zauważa się spadek liczby procedur „Niebieskie Karty”, w których osobą doświadczającą przemocy jest dziecko.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba wszczętych procedur względem małoletnich	7	12	6

Ponadto zauważalnym jest spadek liczby wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty”.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Formularze „Niebieskie Karty”, które wpłynęły do Zespołu	71	90	50

Spadek ujawnionych przypadków, które mogły świadczyć o występowaniu problemu przemocy w rodzinie jest prawdopodobnie spowodowany sytuacją pandemii, która to miała duże znaczenie na dostępność osób doświadczających przemocy do placówek i osób świadczących pomoc. Mieszkańcy zostali odizolowani od możliwości swobodnego poruszania się, wychodzenia z domu i dostępu do instytucji pomocowych. Pomimo spadku formularzy, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego zdecydowanie zauważalnym jest wzrost wystąpienia problemu nadużywania alkoholu wśród osób, które są podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba osób z problemem nadużywania alkoholu podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie	25	19	29

Ujawnione przypadki, którymi zajmował się Zespół Interdyscyplinarny wyróżniały się tym, że były one bardziej absorbujące i wieloprotymowe. Rodziny objęte pomocą bardziej niż w latach poprzednich, charakteryzowały się złożonością problemów m.in. uzależnieniem od alkoholu, problemami opiekuńczo – wychowawczymi, demoralizacją, zaniedbaniem względem osób zależnych. Ponadto w prowadzonych przypadkach zdiagnozowano występowanie ostrej przemocy i agresji ze strony osób podejrzanych o stosowanie przemocy, częściej też niż w latach poprzednich, wobec tych osób były zastosowane środki zapobiegawcze w postaci wydania zakazu zbliżania się do osób pokrzywdzonych, jak i zakazu pobytu w lokalu wraz z osobami pokrzywdzonymi, umieszczenia w izbie zatrzymań, co świadczy jak już wyżej wspomniano o występowaniu dużej agresji fizycznej i słownej oraz zagrożeniu zdrowia i życia osób, wobec których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie.

Działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	4
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty –A”	36
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez jednostki organizacji pomocy społecznej	11
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez Policję	22
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez jednostki oświaty	0
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3
Liczba rodzin, objętych pomocą grup roboczych	90
Liczba rodzin, w których zamknięto procedurę „Niebieskie Karty”	53

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Mikołów na lata 2017 – 2020.

Główny cel Gminnego Programu to **zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Poniżej przedstawiono opis realizacji działań dla osiągnięcia celów określonych w Gminnym Programie.

Cel nr 1 - wzmocnienie i zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Mikołowa

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- rozpowszechnienie informacji i edukacji na tematy związane z przemocą w rodzinie w celu wzrostu świadomości występowania zjawiska wśród mieszkańców miasta (opracowanie i rozpowszechnianie materiałów typu ulotki, broszury, plakaty itp. konferencje, spotkania itp.),
- rozpowszechnianie informacji i edukacja mająca na celu wzmocnienie funkcji wychowawczych rodziców oraz modelowanie prawidłowych wzorców rodziny (rozpowszechnianie materiałów pisanych, organizacja różnego rodzaju spotkań, zajęć, prelekcji itp. dla rodziców),
- organizacja profilaktycznych zajęć, spotkań, prelekcji, dla dzieci i młodzieży.

Podmiot realizujący	Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechniano informacje dotyczące instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczących pomoc i wsparcie specjalistyczne, przez rozdawanie plakatów, ulotek, informatorów wśród mieszkańców oraz w bezpośrednim kontakcie z osobami zgłaszającym się do MOPS czy objętych procedurą „Niebieskiej Karty”; - umieszczano ogłoszenia na stronach internetowych o realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego skierowanego dla osób stosujących przemoc; - rozpowszechniano ulotki i plakaty wśród wszystkich podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dedykowanych dla młodzieży o tematyce przeciwdziałania przemocy; - przeprowadzono wykład nt. "Bezpieczeństwa z zakresu patologii społecznych" w ramach projektu "Program wsparcia społeczności lokalnych" skierowany dla rodziców z małymi dziećmi, o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechniano informacje poprzez prowadzenie rozmów indywidualnych, jak i podczas zajęć grupowych o możliwości podjęcia działań w sytuacji problemowej, kryzysowej skierowanych dla mieszkańców gminy; - edukowano podczas prowadzonych grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy; - realizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne dla

	<p>rodziców przeżywających trudności wychowawcze pod nazwą „Szkoła dla Rodziców” podczas, których edukowano uczestników jak wzmacniać wychowawcze funkcje rodziców, a także przedstawiono prawidłowe wzorce rodziny, udział 10 osób.</p>
<p>Komenda Powiatowa Policji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w ramach zadań edukacyjnych i profilaktycznych rozprowadzono wśród mieszkańców broszury informacyjne dotyczące zjawiska przemocy, możliwości skorzystania z różnych form pomocy i wsparcia. Informacje takie były również umieszczane na tablicach ogłoszeń w podległych dzielnicach; - na stronie internetowej umieszczano informacje o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej w ramach Punktu Konsultacyjnego oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego; - dzielnicowi oraz funkcjonariusze Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii przeprowadzali spotkania ze społeczeństwem, spotkania edukacyjne z rodzicami, w szczególności podczas wizyt w szkołach w trakcie wywiadówek; - realizowano program „Dzielnicy Bliżej Nas” w ramach, którego organizowano spotkania z mieszkańcami lub uczestniczono w takich spotkaniach organizowanych przez inne podmioty; - dzielnicowi oraz policjanci Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii uczestniczyli w 36 spotkaniach z mieszkańcami, w tym przeprowadzili 20 prelekcji dla dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło 530 uczniów.
<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Punkt Interwencji Kryzysowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpięstwem przeprowadzono warsztat pt. „Zgoda na siebie”, którego odbiorcą były dzieci. W spotkaniu wzięło udział 7 małych, w tym 1 z Mikołowa; - zorganizowano „Dzień otwarty PIK” – odbyły się konsultacje terapeutyczne, bezpłatne porady psychologa, konsultacje dla osób w kryzysie, doświadczające przemocy, spotkania z terapeutą dziecięcym oraz bezpłatne porady prawne. Skorzystało 7 osób, w tym 2 z Mikołowa; - realizowano program „Szkoła dla rodziców”, którego odbyły się trzy edycje. Pierwsza była skierowana dla osób posiadających duże trudności wychowawcze oraz zobowiązania sądowe. W programie wzięło udział 13 osób, w tym 8 z Mikołowa. Odbyło się 11 spotkań, w tym 4 stacjonarne, 5 spotkań w trybie online, w okresie od lutego do czerwca. Kolejne dwie edycje były realizowane w ramach projektu pod nazwą: „Bądźmy bliżej...”. Pierwsza była skierowana do osób chcących podwyższyć swoje

	<p>kompetencje wychowawcze – „Szkoła Rodziców dla Zaawansowanych”.</p> <p>W spotkaniach uczestniczyło 7 osób, w tym 3 z Mikołowa. Odbyło się 8 spotkań w okresie od września do października. Drugą grupę stanowiły osoby mające trudności wychowawcze oraz zobowiązane do uczestnictwa na mocy postanowienia sądu. W spotkaniach uczestniczyło 8 osób, w tym 1 z Mikołowa. Odbyło się 8 spotkań w okresie od września do listopada;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzono indywidualne spotkania „Szkoly Rodziców”, z których skorzystała 1 osoba z Mikołowa; - realizowano projekt „Bądźmy bliżej...”: odbyły się warsztaty profilaktyczne zachowań ryzykownych dla młodzieży skierowane dla dzieci w wieku 14 – 17 lat, które korzystały z indywidualnych konsultacji terapeutycznych w Punkcie Interwencji Kryzysowej. W spotkaniach wzięło udział 7 dzieci, w tym 1 z Mikołowa; odbyły się indywidualne konsultacje z dzieckiem będącym w kryzysie oraz spotkania rodzicielskie na rzecz dziecka. Wsparciem zostało objętych 28 dzieci z rodzin, w których występował problem przemocy wraz z ich rodzicami, w tym 8 dzieci z Mikołowa. Odbyło się 16 godzin konsultacji.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - tworzone ogólnodostępne gazetki tematyczne na terenie szkół i przedszkoli w postaci plakatów i informacji na temat konkretnego problemu; - organizowano spotkania wychowawców, pedagogów czy psychologów szkolnych z rodzicami, w czasie których były rozpowszechniane informacje na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie; - organizowano spotkania z przedstawicielami instytucji z zakresu tematyki przeciwdziałania przemocy; - realizowano zajęcia tematyczne z dziećmi i młodzieżą podczas spotkań z wychowawcą i w trakcie zajęć wychowania do życia w rodzinie; - informowano o instytucjach i organizacjach oraz specjalistycznej pomocy poprzez wywieszanie informacji na tablicach informacyjnych, jak również przekazywanie poprzez dziennik elektroniczny uczniom, rodzicom, opiekunom jak i nauczycielom; - prowadzono poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne w ramach rozmów indywidualnych dla dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów; - nauczyciele szkół podstawowych w związku z Międzynarodowym Dniem Zapobiegania Przemocy Wobec Dzieci przedstawili film profilaktyczny na lekcjach wychowawczych;

	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzono działania edukacyjno – profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, także w grupie rówieśniczej zgodnie ze szkolnym programem wychowawczo – profilaktycznym; - udział w kampanii „19 Dni Przeciw Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży”; - prowadzono działania mające na celu zapoznanie z Konwencją o Prawach Dziecka, skierowane do uczniów klas V; - prowadzono zajęcia terapeutyczne o tematyce m.in. z zakresu profilaktyki i psychoedukacji: asertywność, radzenia sobie z trudnymi emocjami, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z przemocą, w tym z cyberprzemocą; - dzieci i młodzieży z placówek oświatowych z terenu gminy uczestniczyły w programach sfinansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - finansowano programy profilaktyczne, materiały edukacyjne: - fundacja YAQ PROJEKT Pracownia Rozwoju Społecznego w mikołowskich szkołach podstawowych realizowała program rekomendowany „Archipelag Skarbów” w ramach, którego odbyło się 195 spotkań dla uczniów oraz 161 spotkań dla nauczycieli, 58 dla rodziców i opiekunów obejmujących tematyką m.in. profilaktykę zachowań agresywnych; - program „Ja decyduję – życie innych szanuję” w ramach, którego odbyły się po 3 spotkania dla nauczycieli i rodziców o tematyce przeciwdziałania zachowaniom agresywnym; program profilaktyczny realizowany był przez Fundację Nowe Horyzonty, obejmował tematyką m.in. przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w ramach, którego odbyło się 78 warsztatów profilaktycznych, w których wzięło udział 144 uczniów ze szkół podstawowych; - materiały edukacyjne m.in. z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” dla ponad 2500 uczniów szkół podstawowych; - zajęcia „Bezpiecznie z Hektorem” o tematyce m.in. zapobiegania przemocy rówieśniczej, w których wzięło udział ok. 280 dzieci z przedszkoli; - finansowanie Mikołowskiego Powiatowego Klubu Młodzieżowego przy Stowarzyszeniu K.A. „Powrót”, w ramach którego odbywały się warsztaty i prelekcje m.in. dotyczące profilaktyki zachowań agresywnych.

Sąd Rejonowy	- informowano i edukowano rodziny i osoby będące pod nadzorem kuratora sądowego o możliwościach skorzystania z pomocy i wsparcia na terenie gminy w sytuacji występowania podejrzenia problemu przemocy domowej.
--------------	--

Cel nr 2 - zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie oraz grup roboczych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- przyjmowanie zgłoszeń i informacji w sprawach dotyczących podejrzenia występowania przemocy w rodzinie, udzielanie odpowiednich informacji zgłaszającym osobom,
- prowadzenie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym miejsc w ośrodkach wsparcia
- upowszechnianie informacji o działających na terenie gminy instytucjach i organizacjach, oferowanych przez nie formach wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- zacieśnienie współpracy instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zwiększenia pomocy specjalistycznej (m.in. poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne, rodzinne itp.) dla osób doznających przemocy.

Podmiot realizujący	Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowano problem przemocy w rodzinie; - podejmowano działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; - inicjowano interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; - rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; - inicjowano działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie; - powoływano grupy robocze podejmujące działania bezpośrednio do danego przypadku, poprzez: opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach; w każdym przypadku procedury „Niebieskie Karty” kierowano osoby do skorzystania z pomocy psychologicznej dostępnej na terenie gminy, ze względu na specyfikę pomocy brak jest danych dotyczących ile osób zrezygnowało z takiej formy wsparcia; monitorowano sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, jak również rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy; dokumentowano działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodziło do

	<p>przemocy oraz efektów tych działań; diagnozowano sytuację i potrzeby osób co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie; udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania wsparcia oraz podjęcia dalszych działań;</p> <p>w razie potrzeby organizowano niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej; zapewniano schronienie;</p> <p>prowadzono rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie;</p> <p>informowano osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego; - sporządzono 50 „Niebieskich Kart” przez uprawnione podmioty, z czego 14 formularzy było ponownie wszczętych w trakcie trwającej procedury z powodu ponownego wystąpienia zdarzenia przemocy w rodzinie; - 90 rodzin było objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych; - 294 osoby były objęte poradnictwem socjalnym; - z poradnictwa psychologicznego skorzystało 188 osób; - z poradnictwa prawnego skorzystało 34 osób; - z poradnictwa zawodowego i rodzinnego skorzystały 74 osoby; - ogółem z pomocy i poradnictwa skorzystało 314 osób; - zakończono 53 procedury „Niebieskiej Karty”, z czego: 23 z powodu ustania przemocy w rodzinie, 30 z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań; - sporządzono 37 formularzy „Niebieska Karta – C” i 26 formularzy „Niebieska Karta – D”.
<p>Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - świadczono pomoc psychologiczną dla osób uzależnionych od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych oraz dla ich rodzin; - objęto pomocą 140 osób dorosłych i 31 dzieci; - organizowano pomoc kryzysową dla ofiar przemocy w rodzinie, zainicjowano interwencję w przypadku diagnozy przemocy domowej w 9 przypadkach; - prowadzono edukację społeczną dotyczącą problemów przemocy i uzależnień; - świadczono pomoc specjalistyczną: <p>konsultacje i porady dla osób współuzależnionych;</p> <p>grupy wsparcia i wsparcie indywidualne dla 172 osób</p>

	<p>doznających przemocy domowej; porady prawne w zakresie problemów rodzinnych, opiekuńczych i leczenia odwykowego; konsultacje, porady oraz pomoc psychologiczna dla osób uzależnionych od alkoholu; konsultacje, porady i pomoc psychologiczną dla osób zażywających narkotyki; konsultacje małżeńskie; - przedstawiciel Stowarzyszenia zarówno był członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego jak i grup roboczych, co znacznie podniosło, jakość współpracy w celu pomocy specjalistycznej dla osób doznających przemocy.</p>
Komenda Powiatowa Policji	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmowano zgłoszenia w sprawie przemocy w rodzinie; - podjęto 723 interwencji w środowisku; 87 osób umieszczono w izbie wytrzeźwień, w związku z ich agresywnym zachowaniem; - w 29 przypadkach funkcjonariusze wdrożyli procedurę „Niebieskie Karty”, podczas której w 3 przypadkach osoby zostały zatrzymane odnośnie podejrzenia popełnienia przestępstwa znęcania się (art. 207 k.k.); -12 sprawców przemocy znajdowało się pod wpływem alkoholu, z czego 8 osób zostało doprowadzonych do izby wytrzeźwień; - w ramach procedury „Niebieskiej Karty” funkcjonariusze Policji udzielali osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy, w tym również w razie potrzeby zapewniali pomoc medyczną; - podejmowano czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc izolacji poprzez zatrzymanie lub doprowadzenie celem wytrzeźwienia; - podczas wizyt środowiskowych informowano osoby dotknięte przemocą o możliwości schronienia ze strony ośrodków pomocowych; - informowano o działających na terenie gminy instytucjach i organizacjach udzielających wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie podczas spotkań ze społeczeństwem oraz wizyt w ramach procedury „Niebieskie Karty”; - przedstawiciele KPP Mikołów byli członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, dzielnicowi byli członkami grup roboczych celem współpracy i zintensyfikowania pomocy dla osób i rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” .

Sąd Rejonowy	<ul style="list-style-type: none"> - kuratorzy sądowi podczas wykonywania czynności służbowych pozyskiwali informacje wskazujące na występowanie przemocy w rodzinie, przyjmowali zgłoszenia, nadawali bieg nowym sprawom i kierowali do odpowiednich instytucji; w ramach prowadzonych czynności podejmowali działania interwencyjne; upowszechniali informacje dotyczące miejsc pomocowych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie; podejmowali współpracę z Mikołowskim Stowarzyszeniem Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”, bezpośredni udział kuratorów w realizacji działań pomocowych Stowarzyszenia dla osób dotkniętych przemocą. Ponadto regularnie współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym, są członkami Zespołu, jak i grup roboczych.
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Punkt Interwencji Kryzysowej	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmowano zgłoszenia i informowano w sprawach dotyczących podejrzenia występowania przemocy w rodzinie; - prowadzono interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez: <ul style="list-style-type: none"> poradnictwo interwencyjne (nawiązanie kontaktu z osobą w kryzysie, wywiady środowiskowe, współpraca z instytucjami w sprawie rodzin); pomoc psychologiczną, terapeutyczną, psychoedukacyjną, rozmowy motywujące, wsparcie; konsultacje terapeuty dziecięcego dla dzieci i młodzieży; poradnictwo prawne; wszczynanie procedur „Niebieskie Karty”; zabezpieczenie dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, w związku z przemocą w rodzinie. - informowano o bieżącej działalności oraz podejmowanych inicjatywach na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie; - rozpowszechniano ulotki PIK w instytucjach pomocowych lub osobiście osobom dotkniętym przemocą; - przedstawiciel PIK uczestniczył w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - odbyły się dyżury członka GKRPA w siedzibie Komisji - 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku; - udzielano informacji; - kierowano do podmiotów udzielających wsparcia; - odbyły się posiedzenia Zespołu Motywacyjno – Interwencyjnego dwa razy w miesiącu, rozmowy ze sprawcami oraz osobami doświadczającymi przemocy; - wszczęto 3 procedury „Niebieskiej Karty”; - finansowano działalność Klubu Abstynenta przez

	<p>Stowarzyszenie K.A. „Powrót”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - członkowie GKRPA brali udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, jak i grupach roboczych; - współpracowano z funkcjonariuszami Policji, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi w celu ustalenia sytuacji klientów.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - udzielano kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, wsparcia rodzinie; - informowano o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie; - informowano sąd o podejrzeniu wstąpienia przemocy w rodzinie i sytuacji małoletniego w rodzinie; - udzielano pomocy psychologicznej i pedagogicznej w ramach swoich zasobów dla dzieci i młodzieży oraz członków ich rodzin; - przedstawiciel oświaty brał udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, a przedstawiciele szkół, przedszkoli i żłobka brali udział w posiedzeniach grup roboczych.
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	<p>oferta skierowana była dla dzieci i młodzieży ich rodzin oraz placówek oświatowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzono diagnozy, badania oraz terapię dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi oraz z zachowaniami destrukcyjnymi; - prowadzono profilaktykę uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży; - prowadzono edukację prozdrowotną wśród uczniów, rodziców i nauczycieli; - udzielano pomocy w formie terapii rodzin, terapii psychologicznej, zajęć grupowych dla rodziców w ramach „Szkoły dla Rodziców”; - prowadzono poradnictwo i konsultacje; - mediacje, negocjacje; grupy wsparcia; - udział w kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”
Instytucje ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - udzielano osobie dotkniętej przemocą w rodzinie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy; - udzielano pomocy medycznej; - wydawano zaświadczenia lekarskie o ustaleniu przyczyny i rodzaju uszkodzeń ciała związanego z użyciem przemocy w rodzinie.

Cel nr 3 – zwiększanie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom stosującym przemoc w rodzinie,
- motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej,
- edukacja osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności dotycząca: zjawiska przemocy w rodzinie, konsekwencji prawnych i psychologicznych stosowania przemocy wobec bliskich, umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji negatywnych oraz konstruktywnego radzenia sobie z nimi, sposobów radzenia sobie w sytuacjach stresowych, konfliktowych, w tym prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększenie pomocy specjalistycznej dla osób stosujących przemoc,
- prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających alkoholu, w tym motywowanie do ograniczenia spożywania alkoholu lub podjęcia leczenia odwykowego.

Podmiot realizujący	Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- motywowano osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym - 36 osób kierowano i motywowano do skorzystania z pomocy; - rozpowszechniano informacje o możliwości udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy na stronie internetowej; - podczas posiedzeń grup roboczych i osobistego kontaktu pracownicy socjalni motywowali do ograniczenia spożywania alkoholu i podjęcia leczenia odwykowego; - składano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu - złożono 12 wniosków.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Zespół Motywacyjno - Interwencyjny przyjął i rozpatrzył 44 nowe wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, prowadzono 26 postępowań rozpoczętych w roku 2019. Wobec 4 osób wystąpiono z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do leczenia. Zespół odbył 17 posiedzeń w formie stacjonarnej i 3 w formie zdalnej, w czasie których członkowie odbyli 52 rozmowy motywujące z osobami pijącymi szkodliwie i uzależnionymi oraz 19 z ich bliskimi. W czasie trwania lockdownu kontakt z osobami zgłoszonymi oraz ze świadkami odbywał się poprzez telefon. Klienci byli kierowali do placówek

	<p>leczenia odwykowego, punktu informacyjno-konsultacyjnego oraz stowarzyszeń abstynenckich;</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielano informacji o możliwościach wsparcia dla osób współuzależnionych oraz służyło pomocą w kwestiach formalnych dotyczących rejestracji w stacjonarnych ośrodkach leczenia uzależnień. - członkowie Zespołu Motywacyjno-Interwencyjnego uczestniczyli w spotkaniach grup roboczych w przypadku 29 rodzin z problemem alkoholowym; - odbywał się dyżur członka Komisji w siedzibie Komisji 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku; - udzielano informacji; - kierowano do podmiotów udzielających wsparcia; - odbyły się posiedzenia Zespołu Motywacyjno – Interwencyjnego dwa razy w miesiącu, rozmawiano ze sprawcami oraz osobami doświadczającymi przemocy; - wszczęto 3 procedury „Niebieskiej Karty”; - finansowano działalność Klubu Abstynenta przez Stowarzyszenie K.A. „Powrót”, w ramach którego prowadzone były konsultacje, doradztwo psychologiczne dla osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc; - członkowie GKRPA brali udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, jak i grup roboczych;
<p>Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przekazywano informacje do innych podmiotów: MOPS, CIS, Sąd o możliwości objęcia pomocą osób stosujących przemoc i formach tej pomocy; - realizowano program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w terminie od 18.08.2020 do 24.11.2020r., skorzystały 3 osoby z gminy Mikołów, z czego tylko 2 ukończyły program otrzymując zaświadczenie o uczestnictwie w programie. Odbyło się 15 spotkań raz w tygodniu, dla grupy 12 osób; - uczestnicy programu korekcyjno – edukacyjnego mieli możliwość indywidualnych konsultacji i wsparcia, skorzystało 25 osób; - uruchomiono dodatkowy numer telefonu celem udzielania pomocy i wsparcia; - prowadzono konsultacje i poradnictwo indywidualne oraz grupowe, skorzystało 120 osób z rodzin, w których były osoby uzależnione i współuzależnione; - prowadzono konsultacje, poradnictwo indywidualne i grupowe, pomoc terapeutyczną dla osób z problemem alkoholowym, skorzystało 172 osoby.
<p>Komenda Powiatowa Policji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dzielnicowi podczas prowadzonych wizyt

	<p>środowiskowych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” pouczali osoby stosujące przemoc w rodzinie oraz podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie o konsekwencjach karnych wynikających z popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dzielnicowi podczas prowadzonych wizyt środowiskowych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” prowadzili rozmowy motywująco – informujące z osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz podejrzanyymi o stosowanie przemocy w rodzinie na temat właściwego zachowania zgodnego z zasadami, normami życia społecznego, właściwego zachowania wobec osób najbliższych oraz do wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym; - dzielnicowi podczas prowadzonych wizyt środowiskowych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” prowadzili rozmowy edukacyjne z osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz podejrzanyymi o stosowanie przemocy w rodzinie, zwłaszcza o ich odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad inną osobą; prowadzili rozmowy profilaktyczno - edukacyjne z osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz podejrzanyymi o stosowanie przemocy w rodzinie na temat konsekwencji nadużywania alkoholu, w uzasadnionych przypadkach były kierowane wnioski do GKRPA celem podjęcia działań wobec osób nadużywających alkoholu, skierowano 9 wniosków.
Sąd Rejonowy	<ul style="list-style-type: none"> - kuratorzy w ramach podejmowanych czynności służbowych upowszechniali informacje na temat miejsc pomocowych dla osób stosujących przemoc; - w ramach prowadzonych nadzorów i dozorów kuratorzy motywowali osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym – 4 osoby; edukowali osoby stosujące przemoc w rodzinie, kierowano ich specjalistów: psycholog, psychiatra, terapeuta itp.; motywowali osoby stosujące przemoc w rodzinie, nadużywające alkoholu, kierując do specjalistów ds. uzależnień – Poradnia Odwykowa, Mensana Tychy czy MSPPiP „ZMIANA”.
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Punkt Interwencji Kryzysowej	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechniano informator dotyczący oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie do instytucji pomocowych na terenie gmin; - motywowano i kierowano w indywidualnym kontakcie osoby stosujące przemoc w rodzinie do

	uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym; - edukowano osoby stosujące przemoc poprzez zapewnienie programu korekcyjno – edukacyjnego realizowanego przez MSPPiP „ZMIANA”; - motywowano i kierowano w indywidualnym kontakcie osoby stosujące przemoc w rodzinie i mające problem z nadużywaniem alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.
--	--

Cel nr 4 - podnoszenie kompetencji przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podnoszenia jakości i dostępności świadczonych usług

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- organizowanie specjalistycznych szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz innych osób – przedstawicieli instytucji i podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- udział pracowników poszczególnych instytucji i podmiotów w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, seminariach itp.

Podmiot realizujący	Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- członkowie grup roboczych mieli zapewnioną możliwość udziału w superwizji 1 raz w miesiącu dla 3 osób; - 1 członek Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych brał udział w szkoleniu pt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – najnowsze zmiany – Nowelizacja Kodeksu Postępowania Cywilnego oraz niektórych innych ustaw”; - 5 członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych wzięło udział w szkoleniu pt. „Dialog Motywacyjny”; - 3 członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych brało udział w szkoleniu pt. „Zadania i kompetencje członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członków Zespołów Interdyscyplinarnych – Rola samorządów gmin w nowoczesnym przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przeciwdziałaniu przemocy”.

Pozostałe instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy odbywają szkolenia we własnym zakresie.

Podsumowanie

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Mikołów były realizowane zgodnie z założeniami Gminnego Programu, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa, jak również wewnętrzne wytyczne podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w swojej pracy nadal borykają się z wieloma problemami w zakresie przemocy w rodzinie, mimo, iż podejmowanych jest szereg działań mających na celu zmianę postrzegania problemu przemocy w społeczeństwie. Nadal funkcjonują w społecznej świadomości mity dotyczące przemocy np. przemoc domowa, to sprawa prywatna osób w nią uwikłanych; przemoc dotyczy rodzin patologicznych, z tzw. „marginesu” czy to, że najczęstszą formą przemocy jest bicie, „nikt nikogo nie pobił, więc nie było przemocy” czy również często spotykany stereotyp, że dla dobra dzieci powinno znosić się wszystko ze strony współmałżonka, „kobieta powinna poświęcić się dla dobra dzieci i rodziny”. Należy podkreślić, iż interdyscyplinarne współdziałanie przedstawicieli służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie daje możliwość trafniejszego zdiagnozowania sytuacji rodziny, rozpoznania problemów, z jakimi rodzina się boryka, a tym samym daje szansę na skuteczniejszą pomoc i przezwyciężenie trudności.

Rok 2020 był to bardzo trudny czas z uwagi na czas pandemii i związane z nią ograniczenia. Z powodu pandemii prowadzone prelekcje, spotkania, szkolenia częściowo nie odbywały się czy też zmieniono formę przekazu i kontaktu. Większość podmiotów uruchomiła komunikację poprzez drogę elektroniczną, telefoniczną, zapraszano do webinarów o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Posiedzenia grup roboczych czy Zespołu Interdyscyplinarnego były prowadzone w formie zdalnej, telefonicznej lub mailowo. Pandemia koronawirusa zmieniła rytm codziennego życia społeczeństwa i funkcjonowania większości instytucji udzielających pomocy. Pomimo tych zmian pomoc dla osób doświadczających przemocy, jak i osób stosujących przemoc była nadal świadczona, lecz w innej, zmodyfikowanej formie. W czasie epidemii od miesiąca marca nie odbywały się spotkania grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, lecz pomoc nadal była świadczona w formie kontaktu indywidualnego lub telefonicznego. Pomimo zaplanowanych dwóch cykli programu korekcyjnego – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie odbył się tylko jeden cykl spotkań. Sytuacja epidemii wymusiła na osobach świadczących pomoc zachowanie szczególnych środków ostrożności, wizyty były zwykle zapowiadane i to tylko w rodzinach, w których zachodziło ryzyko wystąpienia ponownego aktu przemocy. W ocenie osób świadczących pomoc, jak wynika z prowadzonych obserwacji, kontakt osobisty z osobami jest niezwykle ważny, gdyż ocena sytuacji rodzin, zachowań osób poprzez formę kontaktu zdalnego jest mocno ograniczona, nawet może być niepełna, a nawet mylna. Ponadto osoby korzystające z pomocy również wypowiadały się, iż kontakt osobisty z osobą niosącą pomoc jest dla nich bardziej komfortowy i bardziej skuteczny.

Reasumując uznać można, że cele Gminnego Programu zostały zrealizowane. Jednakże nikt z dnia na dzień nie sprawi, że przemoc zniknie, a wszystkie osoby potrzebujące otrzymają skuteczną pomoc na tu i teraz. Zrealizowano wiele zadań, działań. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy są ciągłe, realizacja jednego przedsięwzięcia czy działania nie oznacza pełnej realizacji celu. Dlatego podmioty i instytucje zaangażowane w realizację nieustannie pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy dostosowując swoją działalność do pojawiających się potrzeb, mając na uwadze możliwości, jakimi dysponują.